

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Основи педагошке психологије (П301)			
Наставник: проф. др Мирјана Беара			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: за полагање испита положени испити: Психологија учења и Увод у развојну психологију			
Циљ предмета			
Упознавање студената са предметом, задацима, развојем, методама и техникама истраживања у педагошкој психологији, са педагошким импликацијама развојнопсихолошких сазнања, принципа и законитости психологије учења и психологије личности у васпитању и образовању.			
Исход предмета			
Студент ће бити у стању да: примени методу активног учења на сопствено учење, објасни врсте учења на примерима из школске праксе, примени сазнања развојне психологије на ситуације из школског контекста, креира нацрте истраживања из педагошке психологије, анализира чиниоце дечјег интелектуалног, емоционалног и социјалног развоја повезаних са школским учењем, примени Блумову таксономију за планирање и евалуацију образовних постигнућа, креира и примени технике процене ефикасности школског часа, разуме услове и узроке појединих педагошких ситуација, критички преиспита актуелна истраживања из педагошке психологије и евалуира актуелну школску праксу.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предмет и методе истраживања у педагошкој психологији. Учење и развој: педагошке импликације знања из развојне психологије. Педагошке импликације принципа психологије учења: класично и емоционално условљавање, инструментално, учење увиђањем у школској пракси. Вербално учење, модел когнитивне обраде информација, социјалне теорије учења у школској пракси. Учење, памћење и заборављање, трансфер учења. Развојно-формативни ефекти школског учења на интелектуални и општи когнитивни развој ученика. Услови учења, флукуација рада, плато у учењу. Теорије и врсте мотивације, спољашња и унутрашња мотивација за учење. Метакогниција, метакурикулум. Критичко мишљење. Основе планирања наставе/учења и испитивања знања, Блумова таксономија (когнитивни и афективни домен). Индивидуалне разлике и инклузивно образовање. Улога социјалне интеракције и комуникације у процесу учења и когнитивног развоја.			
<i>Практична настава</i>			
Технике активног учења текста; анализа различитих врста учења у школској средини; креирање нацрта педагошко-психолошких истраживања; применина Блумове таксономије за креирање задатака за испитивање знања; анализа часова, прикази актуелних истраживања из области педагошке психологије.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Визек- Видовић, В., Ријавец М., Влаховић-Штетић, В., Миљковић, Д. (2014). <i>Психологија образовања</i> . Klett, Београд.			
2. Пешикан, А. (2020). <i>Учење у образовном контексту</i> . Службени гласник, Београд.			
3. Вучић, Ј. (2007). <i>Педагошка психологија</i> . Центар за примењену психологију, Београд.			
4. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2001). <i>Активно учење</i> . Институт за психологију, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, проблемска настава, кооперативна настава, интерактивна настава, семинарски.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току наставе	10	писмени испит	30
колоквијум-и	20	усмени испит	20
семинар-и	20		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Социјална перцепција и интеракција (П302)			
Наставник: доц. др Ивана Јакшић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: за полагање испита - положен испит Основи социјалне психологије			
Циљ предмета			
Упознавање студената са појмовима из области социјалне интеракције и комуникације између социјалних ентитета. Упознавање са основним појмовима невербалне комуникације и медијског комуницирања. Разумевање сложенијих концепта из области психологије групе, структуре и динамике различитих типова група, односа у групи и између група. Оспособљавање студената да критички анализирају научну терминологију из области психологије група и организационог понашања.			
Исход предмета			
Студенти су способни: да разумеју процесе социјалне интеракције, комуникације и групног понашања (структуру и динамику групе, социјалне ставове и предрасуде); да разликују специфичности различитих типова група и организација; да анализирају емпијска истраживања у овој области и да примене знања из целокупне области социјалне психологије на решавање проблема који се јављају у социјалним односима индивидуа, група и организација, критички и смислено користе одговарајуће изворе информација.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Социјални ставови и вредности: појам, врсте. Предрасуде и етнички стереотипи; Теорије ставова; Социјална интеракција, учесници у интеракцији и нивои социјалне интеракције. Комуникација: врсте и функције комуникације. Невербална комуникације. Медијско комуницирање. Основни појмови психологије група: појам и врсте група. Формирање и развој група. Групна структура и групне норме. Групна динамика и групни процеси. Социјални утицаји у групама, понашање у улогама. Групно одлучивање, тимски рад и руковођење. Сарадња и такмичење, интер и интрагрупни конфликти.			
<i>Практична настава</i>			
Формирање и мењање ставова, пропаганда. Пропагандни принципи и технике. Израда скале ставова. Анализа постојећих истраживања из области социјалне интеракције, групне динамике и организационог понашања. Израда семинарског рада из ове области и његова презентација.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (2005). <i>Socijalna psihologija</i> . Mate, Zagreb.			
2. Рот, Н. (2010). <i>Психологија група</i> . Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.			
3. Brown, R. (2006). <i>Grupni procesi</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko.			
4. Стануловић-Капор, Н., Врговић, П., Хинић, Д. (2009). <i>Комуникологија и комуницирање у организацији</i> . Државни универзитет у Новом Пазару, Нови Пазар.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	10	писмени испит	30
колоквијум	30	усмени испит	20
истраживачки рад	10		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Основи психопатологије (П303)			
Наставници: проф. др Владимир Јањић, проф. др Драгана Игњатовић Ристић, проф. др Горан Михајловић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са психичким поремећајима и критеријумима њиховог разликовања, са савременим класификацијама менталних поремећаја, са поремећајима појединих психичких функција, клиничком сликом, током и распрострањеношћу различитих категорија менталних поремећаја. Оспособљавање студената да разликују нозолошке категорије менталних поремећаја, да адекватно користе терминологију психопатологије и развију способност опажања знакова менталног поремећаја у понашању особа.			
Исход предмета			
Студенти су оспособљени да примењују критеријуме класификације менталних поремећаја, да разумеју дистинкције, предности и недостатке психијатријских класификација поремећаја, да препознају поремећаје појединих психичких функција и да их разликују, да упознају ток, исход и епидемиолошке карактеристике поремећаја, самостално уочавају психопатолошки проблем, и примене релевантну литературу у вези са тим проблемом.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Концепт менталног здравља и менталног поремећаја, појам нормалности, критеријуми препознавања менталних поремећаја; Општа психопатологија (поремећаји свести, пажње, опажања, мишљења, памћења, интелигенције, емоција, нагона и воље); Класификације менталних поремећаја, традиционалне и савремене, предности и мане система класификације; Основне категорије менталних поремећаја: неурозе, психозе, карактерна патологија и органски поремећаји; Неуротски, са стресом повезани, соматоформни поремећаји; Афективни поремећаји и поремећаји расположења; Поремећаји исхране, поремећаји спавања и сексуални поремећаји; Болести зависности; Схизофрени и схизотипски поремећаји; Поремећаји личности и поремећаји контроле импулса; Органски поремећаји; Холистички приступ пацијентима са менталним поремећајима.			
<i>Практична настава</i>			
Прикази пацијената са различитим менталним поремећајима и интервјуи са пацијентима.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Марић, Ј. (2005). <i>Клиничка психијатрија</i> . Наша књига, Београд.			
2. Ђукић Дејановић С. и сар. (2010). <i>Психијатрија</i> . Медицински факултет, Крагујевац.			
3. Ђукић Дејановић С. и сар. (1999). <i>Миловановићев увод у психијатрију</i> . Медиц. фак. Крагујевац.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, прикази семинарских радова, аудио-видео презентације и наставни филмови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току наставе	15	писмени испит	25
колоквијум	20	усмени испит	40

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Психометрија 2 (П304)			
Наставник: доц. др Сања Батић Очовај			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: за полагање испита - положен испит Психометрија 1			
Циљ предмета			
Овладавање применом различитих типова тестова, њиховом адаптацијом у случајевима коришћења у различитим срединама или популацијама, применом и интерпретацијом резултата, избором постојећих и конструкцијом сопствених тестова. Евалуација мерних инструмената.			
Исход предмета			
Студент је способен да примени и интерпретира резултате психолошких тестова, способен је да самостално примени и интерпретира једноставније психолошке тестове, као и да организује и спроведе поступак адаптације и евалуације теста развијеног у другој култури. Способан је да конструише сложеније типове сопствених тестова на специфичним популацијама и да врши евалуацију мерних инструмената.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Принципи мерења психичких особина. Скоровање тестова, начини рачунања скорова. Типови психолошких тестова. Скале и скалирање у психологији, типови скала. Критеријумски и тестови засновани на нормама. Формирање норми, једначење, баждарење тестова. Интерпретација индивидуалних резултата. Диференцијално функционисање ајтема и теста. Коришћење и евалуација тестова направљених у другим културама. Адаптација тестова развијених на различитим популацијама и субпопулацијама. Рачунарски подржано и адаптивно тестирање. Морална питања психолошког тестирања.			
<i>Практична настава</i>			
У тимовима студенти врше операционализацију психолошког конструкта по избору, конструишу тест намењен мерењу тог конструкта, спроводе поступак емпиријске евалуације психометријских карактеристика и израђују норме.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Фајгељ, С. (2009). <i>Психометрија</i> . Центар за примењену психологију, Београд. 2. Динић, Б. (2019). <i>Принципи психолошког тестирања</i> . Филозофски факултет, Нови Сад 3. Буквић, А. (2007). <i>Начела израде психолошких тестова</i> . Завод за уџбенике, Београд. 4. Hedrih, V. (2018). <i>Kroskulturalna adaptacija psiholoških mernih instrumenata</i> . Filozofski fakultet, Niš. 5. ДПС (2022). <i>Кодекс етике психолога Србије</i> . Друштво психолога Србије, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, самостална израда семинарског рада уз консултације и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	5	писмени испит	35
колоквијуми	35	усмени испит	
студентски пројекат	25		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Комуникологија (П305а)			
Наставник: проф. др Милка Николић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
<p>Стицање теоријских и практичних знања из области комуникологије. Оспособљавање студената за самостално обликовање и планирање педагошког и пословног комуницирања; развој знања и вештина које омогућавају успешнију комуникацију и односе са другима; оспособљавање за превазилажење баријера у комуникацији.</p>			
Исход предмета			
<p>Студенти владају комуниколошким појмовима, познају комуникационе аспекте и разумеју значај комуницирања у људској пракси; разумеју прагматске и естетске поруке; поседују основне комуникационе компетенције и вештине, и познају комуникативна правила. Препознају и практично тумаче знаке из невербалне комуникације, Разумеју основе медијског комуницирања.</p>			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<p>Комуникологија као интердисциплинарна наука - предмет и метод; Комуникологија: историјско наслеђе и друге науке; Семиолошки аспекти комуницирања: Знак: појам, дефиниција, врсте и функције; Код и контекст; Симбол - човек као <i>Homo symbolicum</i>; Структура комуникативног процеса; Извор, порука, одредиште; Информација и значење поруке, Енкодирање и декодирање, повратна спрега; Врсте порука у људској комуникацији; Прагматске поруке; Естетске поруке; Комуницирање: појам и субјекти; Критеријуми и класификације различитих облика комуницирања; Вербално комуницирање, Невербално комуницирање; Интерперсонално и Интраперсонално комуницирање; Комуницирање у групи. Медијска култура и проблем објективности у медијима; Интернет и нова култура комуницирања.</p>			
<i>Практична настава</i>			
<p>Масовно комуницирање; Комуникацијске вештине; Медији масовног комуницирања; Масмедији и друштво, Комуникација и манипулација; Појам, значај и утицај масмедија на друштво и јавност; Масмедији и образовање; Интернет комуникација: особине и значај.</p>			
Литература (одабрана поглавља)			
<ol style="list-style-type: none"> Борђевић, М., Милетић, М. (2018). <i>Од знака до хипертекста</i>. ФПНЈ, Јагодина. Милетић, М., Радојковић М. (2007). <i>Комуницирање медији и друштво</i>. Стилос, Нови Сад. Томић, З. (2014). <i>Разумевање и неспоразуми</i>. Чигоја, Београд. Мандић, Т. (2003). <i>Комуникологија – психологија комуникације</i>. Клио, Београд. Рот, Н. (2003). <i>Знакови и значења</i>. Плато, Београд. 			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
<p>Интерактивна предавања, дискусије, вербално смисаоно рецептивно, кооперативно учење, практично учење. Активно учење на часовима вежби кроз припрему теме, презентацију и дискусију.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
активности на вежбама	10	усмени испит	40
колоквијум	40		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Функционална писменост (П3056)			
Наставник: проф. др Сања Ђуровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање са нормативним критеријумима савременог српског језика уз могућност њихове примене у пракси. Проширивање и продубљивање ранијих знања о језику и примена тих знања на конкретним примерима из писаног и усменог говора. Постизање академског нивоа културе говора студената, развој и неговање говорне компетенције и правилног писања.			
Исход предмета			
Студент ће говорити и писати стандардним српским језиком без граматичких и прозодијских грешака. Користиће на сврсисходан и исправан начин одговарајуће врсте речи из српског књижевног језика, интерпункцију, падеже, глаголска времена и примењивати правила правописа српског језика. Развијене способности и усвојене вештине адекватног академског писања и излагања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам функционалне писмености и типови писмености. Појам и типови језичке норме. Граматичка норма. Појам језичке (говорне) културе. Психолингвистика. Функционални стилови. Књижевноуметнички, административни, научни, публицистички стил. Разговорни језик. Језичке недоумице. Говорне вредности: интензитет, интонација, темпо, пауза. Дикција и прозодија. Култура говорног понашања, говорни бонтон. Језичка норма и стандардизација. Нормативни правопис. Нормативна граматика и речници.			
<i>Практична настава</i>			
Правописна норма. Најчешће грешке у вези са граматичком нормом. Рад на одабраном корпусу психолошких текстова из различитих функционалних стилова српског језика, с акцентом на анализи нестандарднојезичких облика српскога језика на свим његовим нивоима. Састављање писма, молбе, жалбе, писање биографије.			
Литература			
1. Шипка, М. (2009). <i>Култура говора</i> . Прометеј, Нови Сад. 2. Пешикан, М., Јерковић, Ј., Пижурца, М. (2010). <i>Правопис српскога језика</i> . Матица српска, Нови Сад. 3. Стијовић, Р. (2009). <i>Српски језик, норма и пракса</i> . Чигоја штампа, Београд. 4. Васић, С. (1994). <i>Психолингвистика</i> . Институт за педагошка истраживања, Београд. 5. Пипер, П., Клајн, И. (2013). <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Матица српска, Нови Сад.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методе извођења наставе			
Вербално-текстуална, илустративно-демонстративна.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	30
активност у току вежби	5	усмени испит	30
колоквијуми	30		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Социологија образовања (П306а)			
Наставник: проф. др Весна Трифуновић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са појмовно-категоријалним апаратом социологије образовања, њеним настанком, развојем и предметом проучавања; са најзначајнијим теоријско-методолошким приступима и оријентацијама у социологији образовања; истицање повезаности структура, односа и процеса образовања као друштвеног подсистема и друштва у целини; развијање социолошке перспективе проучавања образовања, која укључује анализу образовања у односу на социјални контекст. Упознавање студената са социјалним чиниоцима малолетничке делинквенције, школским насиљем и мерама превенције.			
Исход предмета			
Студенти су усвојили основни научни појмовно-категоријални апарат социологије образовања; разумеју однос између образовања и друштва (различите односе између образовног и других друштвених подсистема); могу да разумеју и објасне утицај промена у друштву на промене у образовању и обрнуто; разумеју организацију рада школе, социјалну и културну улогу школе, и однос образовања и запошљавања; могу критички да анализирају процесе у образовању.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Предмет и одређење социологије образовања. Теоријско-методолошки приступи и оријентације у социологији образовања (функционалистичко, теорија конфликта, интеракционистичко); 2. Социјализација, васпитање и образовање; 3. Образовање и други подсистеми друштва: наука, технолошки развој, култура, религија, морал, политика и екологија. Динамика образовања: друштвене промене и образовање; 4. Еволуција социјалног значаја образовања, промена улоге образовања. Друштвене структуре и образовање; 5. Основне теорије о социјалним неједнакостима у образовању; 6. Неједнакости у образовању: узроци, подручја и области неједнакости, последице неједнакости; 7. Образовање и репродукција друштва. Механизми социјалне селекције у образовању; 8. Образовно постигнуће: етничка припадност, класна припадност, род и образовно постигнуће; 9. Друштвени циљеви образовања. Образовање и вредности; 10. Образовање и идеологија. Индоктринација и конформизам; 11. Социјални чиниоци малолетничке девијације и делинквенције, насиље у школи, мере превенције; 12. Медији и образовање; 13. Култура и образовање. Социјализација културе. Образовање и културни идентитет; 14. Образовање и социјална интеграција; 15. Лисманова критичка теорија необразованости.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Коковић, Д. (2009). <i>Социологија образовања</i> . Mediterran, Нови Сад. 2. Коковић, Д. (2009). <i>Друштво и образовни капитал</i> . Mediterran, Нови Сад. 3. Трифуновић, В. (2018). <i>Социологија образовања (практикум)</i> . ФПНЈ, Јагодина. 4. Попадић, Д. (2009). <i>Насиље у школама</i> . Институт за психологију, Београд. 5. Liessmann, К.Р. (2008). <i>Теорија neobrazovanosti: Zablude društva znanja</i> . Naklada Jesenski i Turk, Zagreb. 6. Гарнер, Џ. (2009). <i>Социологија</i> . Центар за демократију, Нови Сад. 7. Половина, Н. (2011). <i>Породица и школа као средине развоја и учења</i> . У Породица у системском окружењу. Институт за педагошка истраживања, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, пројектна настава, семинари, консултације (индивидуалне и групне), менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
колоквијум	20	усмени испит	
семинар-и	15		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Социологија културе (П3066)			
Наставник: проф. др Весна Трифуновић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са: појмовно-категоријалним апаратом социологије културе; одређењима културе, основним феноменима културе, културном динамиком, социјалним носиоцима културе, теоријама о култури; повезаношћу између друштвених структура и културних структура. Истицање утицаја процеса глобализације на промене у култури у модерним друштвима.			
Исход предмета			
Студенти су овладали способношћу самосталног коришћења основног појмовно-аналитичког апарата за анализу тенденција у развоју културе; разумеју повезаност између друштвених процеса и културе на глобалном нивоу и у локалним друштвима; могу да дефинишу, упореде, илуструју и објасне супкултурне и контракултурне покрете, масовну и популарну културу; критички да анализирају процесе и промене у култури под утицајем глобализације.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Социолошко одређење културе: елитна и народна култура, глобална и локална култура. Мапа културе (потребе, веровања, обрасци, вредности, симболи, митови). Друштвена структура и култура. Култура, цивилизација, прогрес, традиција. Функције културе; Културне потребе. Културна политика, културни идентитет, култура сећања. Индустрија културе. Социологија масовне и популарне културе. Социологија супкултура. Контракултура. Пут од Генерације X до Генерације R, уметност сналажења Facebook генерације, вредносне оријентације омладине. Кич и шунд. Стил живота. малограђанштина, снобизам, скоројевићи. Стил живота: нарцизам, мода, имицологија, хедонизам. Стил живота: забава, спорт, досада, туризам, авантуризам.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Коковић, Д. (2005). <i>Пукотине културе</i> . Прометеј, Нови Сад.			
2. Sen-Žan-Polen, K. (1999). <i>Kontrakultura</i> . Clio, Beograd.			
3. Ђорђевић, Ј. (2009). <i>Посткултура</i> . Clio, Београд.			
4. Драгићевић Шешић М., Стојковић, Б. (2011). <i>Култура: менаџмент, анимација, маркетинг</i> . Clio, Београд.			
5. Илић, М. (1987). <i>Социологија културе и уметности</i> . Научна књига, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, пројектна настава, семинари, консултације, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
колоквијум	15	усмени испит	
семинарски	15		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Основи клиничке психологије (П307)			
Наставник: доц. др Милена Младеновић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: за полагање испита - положен испит Основи психопатологије			
Циљ предмета			
Упознавање студената са теоријским и практичним начелима клиничке психологије; са методама рада које се користе у оквиру психолошке експлорације; са историјским развојем саме дисциплине и појединачних метода у оквиру клиничке психологије; са досадашњим сазнањима релевантним за ову област. Оспособљавање студената: за усвајање базичних појмова и знања релевантних за праћење каснијих предмета из области клиничке психологије.			
Исход предмета			
Студенти су оспособљени да разумеју тешкоће у разграничењу менталног здравља од менталног поремећаја, упознати су са основним теоријским моделима, приступима и начелима у клиничкој психологији. Упознати су са принципима и специфичностима основних клиничких тестова. Разумеју место и улогу клиничког психолога у систему здравствене заштите.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Историјски развој клиничке психологије. Основни задаци и предмет клиничке психологије. Подручја примене клиничке психологије. Однос нормалности и здравља. Клинички метод и његова апликација у психолошком раду. Теоријски модели у клиничкој психологији. Димензионални и категоријални приступи менталним обољењима. Основни принципи психодијагностике. Психолошка експлорација (клинички интервју, испитивање интелигенције, личности). Психологија и форензика. Социјална клиничка психологија. Истраживања у клиничкој психологији.			
<i>Практична настава</i>			
Практично вежбање елемената клиничке методе уз демонстрацију основних психодијагностичких инструмената и техника. Посета Психијатријској клиници и анализа посла клиничког психолога. Вежбање спровођења клиничког интервјуа и узимања анамнестичких података. Посета Центру за социјални рад.			
Литература			
1. Биро, М., Ђуровић, Д. (2020). <i>Основи клиничке психологије – теорија и пракса</i> . Центар за примењену психологију, Београд.			
2. Бергер, Ј., Митић, М. (2009). <i>Клиничка психологија</i> . ЦПП, Београд.			
3. Бергер Ј. (2019). <i>Психодијагностика</i> . Завод за уџбенике, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методе извођења наставе			
Предавања, интерактивна настава, консултације, анализа приручника за задавање тестова и релевантне литературе. Гостовање клиничког психолога и психолога из социјалног рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	10	писмени испит	30
колоквијум	20	усмени испит	30
семинарски	10		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Психологија рада (П308)			
Наставник: доц. др Милица Стојковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са предметом, задацима, методама и техникама истраживања у психологији рада. Упознавање са теоријама психологије рада, индустријске психологије и применом ових сазнања у решавају практичних проблема у радној организацији. Развој разумевања појмова као што су анализа посла, радна успешност, ефикасност на раду, задовољство запослених, патологија на раду, и основних концепата селекције и тренинга, који ће бити више развијани на каснијим предметима из ове области.			
Исход предмета			
Од студената се очекује да поседују основна знања о појмовима и теоријама из области психологије рада, односно индустријске психологије, да су способни да примене та знања на конкретне радне ситуације, анализу посла, процењивање радне успешности и сл. Студенти препознају основне факторе који утичу на успех на раду, поседују основна знања о процесима професионалне селекције, оријентације и тренинга запослених, и самим тим имају основне компетенције за усвајање сложенијих знања на каснијим предметима из ове области.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предмет и задаци психологије рада. Рад и организација. Однос човек-машина, предмет инжењерске психологије. Радна успешност, фактори радне успешности и процена успешности. Циркадијални ритмови и рад, монотонија, умор на раду. Мотивација за рад и теорије мотивације. Задовољство послом и њени предиктори. Комуникација и канали комуникације у организацији. Основе професионалне оријентације и планирања каријере. Основе професионалне селекције и оријентације. Анализа посла и радног места. Адаптација запослених. Обука и тренинг запослених. Патологија на раду: апсентизам, флукуација, повреде на раду, и други проблеми на раду. Незапосленост, теорије и ефекти.			
<i>Практична настава</i>			
Истраживања пажње, умора и монотоније. Израда анализе посла. Технике процене ефикасности рада, мотивације за рад, примена појединих мерних инструмената из ове области. Посета једној радној организацији и упознавање са радом и задацима психолога у њој. Писање извештаја са посете.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Пајевић, Д. (2006). <i>Психологија рада</i> . Либер, Београд. 2. Чизмић, С. Кондић, В. (уредници) (2003). <i>Психологија рада у формули успеха организације</i> . Центар за примењену психологију, Београд. 3. Чизмић, С. (2006). <i>Људски фактор – Основи инжењерске психологије</i> . Филозофски факултет, Институт за психологију, Београд. 4. Чабаркапа, М. (2008). <i>Човек и радна околина: психофизиолошки и еколошки аспекти рада</i> . Чигоја штампа, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, проблемска настава, кооперативна настава, интерактивна настава. Гостовање психолога из области организацијске психологије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	15	писмени испит	20
колоквијум	20	усмени испит	30
семинарски	15		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Психологија личности (П309)			
Наставник: проф. др Ана Воларевић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним појмовима и теоријским схватањима у психологији личности. Упознавање са парадигмама у психологији личности; усвајање појмова којима се описују структура, динамика, мотиви и развој личности у оквиру најважнијих теорија личности; оспособљавање за давање описа личности из угла појединих теорија.			
Исход предмета			
Студенти разумеју основне проблеме психологије личности; разумеју карактеристике, динамичка и индивидуална својства личности; разликују теоријске приступе изучавању концепта личности; разумеју однос теорија и истраживања унутар психологије личности и осталих психолошких дисциплина, и њихов значај за практичне задатке и послове професионалног психолога.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основни проблеми у сазнавању личности (онтолошки, епистемолошки, методолошки и практички); Основне парадигме, дефиниција личности, димензије личности; Психоаналитичка теорија личности С. Фројда; Аналитичка теорија К. Јунга; Неопсихоанализа Адлер, Фром; Психосоцијална теорија личности Е. Ериксона; Социопсихолошке теорије: К. Хорнај, С. Саливан. Персонолошка теорија личности Г. Олпорта; Хуманистичка теорија личности А. Маслово; Феноменолошка теорија личности К. Роцера; Бихејвиористичка теорија личности Б. Скинера; Димензионална типологија личности Х. Ајзенка; Факторско-аналитичка теорија личности Р. Катела; Петофакторски модел личности; Савремени приступи и проблеми у проучавању личности.			
<i>Практична настава</i>			
Упознавање са операционализацијом кључних појмова појединих теорија личности, упознавање са основним тестовима личности, презентација семинарских радова.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Smederevac, S., Mitrović, D. (2018). <i>Ličnost: metodi i modeli</i> . CPP, Beograd.			
2. Pervin, L.A., et al. (2008). <i>Psihologija ličnosti – teorije i istraživanja</i> . Školska knjiga, Zagreb.			
3. Rot, N. (1994). <i>Psihologija ličnosti</i> . Zavod za udžbenike, Beograd.			
4. Fulgosi, A. (1997). <i>Psihologija ličnosti</i> . Školska knjiga, Zagreb. (dostupna onlajn).			
5. Хол, С., Линдзи, К. (1983). <i>Теорије личности</i> . Нолит, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, групне и индивидуалне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
активност у току вежби	5	усмени испит	
колоквијум	40		
семинарски	10		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Психологија менталног здравља (П310)			
Наставник: доц. др Јована Трбојевић Јоцић, проф. др Мирјана Беара			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета			
<p>Стицање знања из области психологије менталног здравља и превенције менталних поремећаја. Упознавање са класичним и савременим моделима менталног здравља, са теоријама о стресу и стратегијама превазилажења стреса и резилјентности. Разумевање утицаја емоција на ментално здравље и упознавање са концептом кризе. Подизање свести о улози психолога у унапређењу менталног здравља других, али и о значају очувања сопственог. Упознавање са задацима психологије у заједници.</p>			
Исход предмета			
<p>На крају курса студент би требало да буде способан да разуме основне концепте и моделе менталног здравља, препозна узроке и последице стреса, буде упознат са концептом резилјентности и примењивањем стратегија превазилажења стреса и кризе, способан да врши евалуацију и креира програме психосоцијалне подршке у циљу превенције развојних криза, као и превентивне програме са циљем унапређења менталног здравља.</p>			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<p>Предмет и теоријске основе психологије менталног здравља. Модели менталног здравља. Психолошко благостање. Позитивна оријентација. Ментално здравље током животног циклуса: детињство, адолесценција, зрело доба, старост. Примарна, секундарна и терцијална превенција. Психосоцијални приступ. Стрес, препознавање и механизми превладавања. Вулнерабилне групе. Резилјентност. Превенција поремећаја менталног здравља: стратегије и методе рада на очувању менталног здравља на различитим узрастима. Психичке кризе. Интервенције у кризи. Појам трауме. Трауматске реакције. Живот у дому. Различити облици насиља. Принципи психосоцијалне подршке, комунална психологија.</p>			
<i>Практична настава</i>			
<p>Преглед истраживања и примена постојећих мерних инструмената из области менталног здравља, искуствене вежбе намењене усвајању основних принципа радионичарског рада, израда семинарског рада – план превентивне радионице, спровођење превентивне радионице.</p>			
Литература (одабрана поглавља)			
<ol style="list-style-type: none"> Петровић, В. (2020). <i>Увод у ментално здравље</i>. ФЛВ, Нови Сад. Влајковић, Ј. (2005). <i>Животне кризе, превенција и превазилажење</i>. Жарко Албуљ, Београд. Влајковић, Ј. (2001). <i>Теорија и пракса менталне хигијене</i>. Центар за примењену психологију, Београд. Димитријевић, А. (2005). <i>Савремена схватања менталног здравља и поремећаја</i>. Завод за уџбенике, Београд. Нишевић, С. (2008). <i>Психолошко благостање и здравље</i>. Дневник, Нови Сад. Стефановић-Станојевић, Т., Тодоровић, Ј., Димитријевић, Б. (2012). <i>Психички развој, ментално здравље и рад</i>. Филозофски факултет, Ниш. 			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Интерактивна предавања, групне и индивидуалне активности студената, прикази едукативних видео материјала			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава - радионице	20	усмени испит	
колоквијум	20		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Еколошка психологија (П311а)			
Наставник: проф. др Хинић Дарко			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним појмовима еколошке психологије, главним методама испитивања односа човека и средине, са социјалним, психолошким и културним питањима у вези са коришћењем и планирањем простора, природне и урбане средине. Оспособљавање студената да разумеју и критички евалуирају проблеме/промене које настају у еколошкој средини као последица дејства човека, да интерпретирају, примењују и самостално израђују емпиријска истраживања у овој области.			
Исход предмета			
Од студената се очекује да на крају курса буду способни: да покажу познавање и разумевање основних појмова из области еколошке психологије, да разумеју процес интеракције човека са физичком средином, и дејство физичких карактеристика средине на психолошке процесе, као и различитости теоријских приступа у овој области; да успешно анализирају примере емпиријских истраживања у овој области; да при обради одређеног проблема критички и смислено користе више извора информација из различитих области и дисциплина, као што су психологија, социологија, географија, екологија, антропологија, дизајн и сл.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Предмет еколошке психологије. Теоријски модели и приступи односу човека и околине. Опажање и когниција човекове средине. Формирање и употреба когнитивних мапа. Сналажење и оријентација у простору. Средински стресори, емотивне реакције на средину, везаност за место и преферирана средина. Социјалне димензије простора: лични простор, збијеност, приватност, територијалност и територијално понашање. Урбана средина и проблеми урбаног живота. Средински проблеми специфичних простора: стан; школска средина; радна средина и канцеларије, болнице, затвори, изложбени простори. Понашање људи у екстремним срединама и ситуацијама: реакције на катастрофе. Средински проблеми особа са специфичним потребама, старијих особа, деце. Негативно деловање човека на средину. Еколошка свест и партиципација.			
<i>Практична настава:</i>			
Израда и анализа когнитивних мапа. Процена доживљаја физичке средине (семант. диференцијал). Приказ чланка и теме из еколошке психологије. Испитивање ставова према животној средини и проеколошког понашања. Интервјуисање испитаника на тему еколошке забринутости и задовољства животном средином. Презентација истраживачких пројеката.			
Литература			
1. Хинић, Д. (2023). <i>Еколошка психологија</i> . ПМФ, Крагујевац (ауторизована скрипта)			
2. Bell, P.A. Greene, T. Fisher, J. Baum, A.S. (2005). <i>Environmental Psychology</i> . Psychology Press, US.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методе извођења наставе			
Предавања, интерактивна настава, дискусије, групне и индивидуалне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	10	писмени испит	30
колоквијум	30		
семинарски и истраживачки рад	30		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Интеркултурална психологија (П3116)			
Наставник: проф. др Јелена Старчевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: за полагање испита - положен испит Основи социјалне психологије			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да код студента развије разумевање сложености и динамичности појма културе и културних разлика, разумевање како се различити начини њиховог конструисања могу одражавати на интеркултурну интеракцију, развије критички однос према предрасудама и дискриминацији, знање о индивидуалним разликама у интеркултурној интеракцији и различитим начинима њихове процене, као и знање о начинима развоја компетенција за интеркултурну интеракцију.			
Исход предмета			
Студент разликује традиционална од савремених поимања културе и културних разлика, разуме импликације ових поимања на опажање „других“ и успостављање односа са „другима“. Студенти су упознати са значајем друштвеног и културног контекста по развој личности, и формирали су склоност ка уважавању улоге друштвеног и културног контекста у понашању људи. Студенти разумеју и препознају баријере у интеркултурној комуникацији, критички анализирају последице предрасуда и дискриминације, идентификују скривене форме предрасуда и дискриминације.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Стара значења културе и културних разлика. Културни есенцијализам. Димензије културе. Нова значења културе и културних разлика. Вишеструкост културног идентитета. Култура као процес стварања значења и надметања за њихову превласт. Баријере у интеркултурној комуникацији и начини њиховог превазилажења. Стереотипи, предрасуде и дискриминација. Успешна интеркултурна интеракција. Индивидуалне разлике у интеркултурној интеракцији: културална интелигенција интеркултурна компетентност, интеркултурна осетљивост. Скале процене. Тестови расуђивања у интеркултурним проблемским ситуацијама. Бенетов развојни модел интеркултурне осетљивости. Културни „асимилатори“.			
<i>Практична настава</i>			
На вежбама ће кроз дискусију бити разматране теме са предавања. Програми за подстицање развоја интеркултуралних компетенција. Осмишљавање интеркултуралних пројеката и нацрта истраживања.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Старчевић, Ј. (2018). <i>У потрази за суштином индивидуалних разлика у интеркултуралној интеракцији</i> . Факултет педагошких наука, Јагодина.			
2. Петровић, Д. (2014). <i>Интеркултурална интеракција и развој интеркултуралне осетљивости</i> . ЦПП, Београд.			
3. Барт, Ф. (1997). Етничке групе и њихове границе. У: Путиња, Ф., Стреф-Фенар, Ж. (ур.), <i>Теорије о етничитету</i> . Библиотека XX век, Београд.			
4. Браун, Р. (2006). <i>Групни процеси: Динамика унутар и између група</i> . Наклада Слап, Загреб.			
5. Аронсон, Е., Вилсон, Т, Акерт, Р. (2013). <i>Социјална психологија</i> . Мате, Београд.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, интерактивна настава, дискусије, групне и индивидуалне активности студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
колоквијум	30	усмени испит	
семинар-и	20		

Студијски програм: ПСИХОЛОГИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије			
Назив предмета: Интервенције у кризним ситуацијама (П311в)			
Наставник: доц. др Милена Младеновић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним принципима рада у стресним и кризним ситуацијама, са факторима који утичу на интензитет испољавања стреса код појединаца, породице и заједнице, као и са основним моделом интервенције у кризи. Упознавање са теоријским приступима у изучавању трауме, сепарације, губитка. Усвајање практичних вештина везаних за разумевање и интервенисање у кризним стањима код трауме и губитка, као и у катастрофама.			
Исход предмета			
Студенти треба да буду способни да пруже професионалну прву помоћ након кризног догађаја, да примене специфичне и адекватне поступке у оквиру кризних интервенција и изврше њихову евалуацију, препознају трауматске догађаје и трауматске реакције, и овладају основама планирања и спровођења кризних интервенција, али и психолошког превентивног рада, на нивоу установе и локалне заједнице.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Појам стреса, стресни догађаји и њихове последице; Принципи комуникације у стресној ситуацији; Професионални стрес; Превладавање стреса; Појам кризе и теорије кризе; Кризни догађаји и врсте криза; Реакције у кризи; Специфичност кризних догађаја у помагачком послу; Комуникација пре, за време и после кризне ситуације; Психолошка прва помоћ; Подстицање резилентности појединца, породице и заједнице; Појам трауме и трауматизације, трауматски стресори, трауматски догађаји, посттрауматски стресни поремећај; Теоријски модели трауме; Ризик и заштитни фактори; Психопатологија губитка, процес туговања; Интервенције: психолошка прва помоћ, интервенција у породици, интервенција у локалној заједници, психосоцијални одговор на трауму; Групна и индивидуална интервенција за трауму; Психотерапија код трауме и губитка. Сажета психолошка интеграција трауме.			
<i>Практична настава:</i>			
Упознавање и примена постојећих инструмената из области стреса и превладавања стреса, вежбе примене модела интервенције у кризи, вежбање основа спровођења интервенција за трауму кроз играње улога, вежбање основних принципа пружања подршке тугујућима.			
Литература (одабрана поглавља)			
1. Arambašić, L. (2012). <i>Psihološka prva pomoć nakon kriznih intervencija</i> . Naklada Slap, Zagreb.			
2. Влајковић, Ј. (2008). <i>Од жртве до преживелог - психолошка помоћ у несрећама</i> . Жарко Албуљ, Београд.			
3. Biro, M., Buttolo, W., Vljaković, J. (2005). <i>Клиничка психологија</i> . Футура, Нови Сад.			
4. Dattilio, F.M., Freeman, A. (ur.) (2010). <i>Kognitivno-bihejvioralne strategije u kriznim intervencijama</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 1	Вежбе: 2	ДОН: 0	Остали часови: 0
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава, групне/индивидуалне активности студената, семинарски радови, прикази едукативних видео материјала.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току вежби	10	писмени испит	30
колоквијум	20	усмени испит	30
семинар-и	10		